

AFTALENOTAT

Lokal Trepert Djursland – fælles aftale om arbejdet i 2026 og fremover

Lokal Trepert Djursland er nu klar til at indstille en omlægningsplan til principvedtagelse i Norddjurs og Syddjurs kommuner. Treperten har i denne omlægningsplan identificeret projekter, der forventes at kunne levere på målsætninger om reduktion af udledning af kvælstof og yde et væsentligt bidrag til udtagning af lavbundsarealer. Derudover er der udpeget arealer, der ligesom randarealer til lavbundsprojekter kan bidrage til den nationale målsætning om mere og sammenhængende natur og øget biodiversitet.

Omlægningsplanen omfatter blandt andet knap 7.200 ha. lavbundsarealer (inklusive ca. 2.100 ha. randarealer¹), samt knap 3.800 ha., som kan udvikles til mere, sammenhængende natur, økologiske forbindelser og øget biodiversitet.

Arbejdet med omlægningsplanen har balanceret forslag til arealer, der kan omlægges til gavn for havmiljø, klima og natur under hensyntagen til, at der fortsat skal være en stærk fødevareproduktion på Djursland.

Foran os står arbejdet med at få projekterne realiseret, hvilket kræver et tæt og konstruktivt samarbejde mellem myndigheder, lodsejere og parterne i den lokale trepart.

For Lokal Trepert Djursland er det vigtigt at pointere, at omlægningsplanen er dynamisk, og at der fra 2026 og frem vil blive arbejdet videre med at lave skitser for områder, der kan opfylde de mange mål, som er omfattet af de nationale aftaler om et grønt Danmark. Omlægningsplanen skal være multifunktionel og blandt andet sikre øget biodiversitet, større sammenhængende naturområder, skovområder og drikkevandsbeskyttelse. Dette skal være med til at sikre, at Lokal Trepert Djursland bidrager til opfyldelsen af den grønne trepartsaftales målsætninger for natur og måltal for skovrejsning på privat og offentlig jord samt beskyttelse af vores drikkevandsressourcer.

Hovedparten af omlægningsplanen udgøres af lavbundsarealer i ådalene. I arbejdet med at realisere de enkelte projekter vil kommunernes eller Naturstyrelsens projektledere afsøge mulighederne for at inkludere et større randareal og arealer, der kan sammenbinde til omkringliggende natur og genslynge vandløb – hvis det giver mening ud fra et natur-, tilskudsordnings- og lodsejerperspektiv. Det skal ske for at understøtte, at lavbundsområderne med tiden udvikler sig med deres naturlige flora og fauna og kommer til at fungere som naturligt sammenhængende økologiske forbindelseslinjer i landskabet

For at bidrage til målsætningen om natur, vil trepartens arbejde derudover tage udgangspunkt i de foreløbige projektskitser i omlægningsplanen for områder med naturpotentiale. Det drejer sig om projekter omkring Hevring Å, Sangstrup Klint – Gjerrild Nordstrand, Havmølle Å og Helgenæs.

Det skal anføres, at der er tale om foreløbige projektskitser. Projektskitserne er derfor alene retningsangivende, idet treparten anerkender, at arbejdet kræver fuld lodsejeropbakning og kun kan realiseres ad frivillighedens vej.

I forbindelse med arbejdet med projekterne vil treparten tydeliggøre, hvilke midler der kan finansiere dem. Der er enighed om, at kommunernes og Naturstyrelsens projektledere skal drive processen, herunder undersøge mulighederne for at søge fondsmidler til projekter, hvortil der ikke eller kun delvist kan opnås statslig finansiering. Sekretariatet deltager også i arbejdet med at finde måder, der bedst kan understøtte kommunerne i denne proces.

I tillæg til projektskitserne vil treparten også i 2026 arbejde med at opdatere omlægningsplanen med skitser for omlægning af arealer til natur. Treperten er i den forbindelse bevidst om, at arbejdet skal være med til at opfylde målsætningen i aftalerne om et grønt Danmark om, at mindst 20 procent af Danmarks areal skal være beskyttet eller strengt beskyttet natur.

¹ Defineret som de arealer i lavbundsprojekter, der ikke overlapper med kulstofrige lavbundslande (Kulstof 2022-kortet, > 6 procent kulstof).

De potentielle nye naturområder kan integrere eksisterende områder, hvor der fortsat drives landbrug, jages og hvor der ligger boliger eller sommerhusområder. Således vil disse ikke blive berørt direkte, men vil alligevel blive omgivet af en stærkere og mere mangfoldig natur.

Som i den øvrige del af trepartens arbejde, vil synergier og multifunktionalitet vægte meget højt i denne planlægning.

Treparten noterer sig derudover, at definitionen af "beskyttet" og "strengt beskyttet" natur afventer den kommende lov om natur og biodiversitet, men at dette ikke hindrer overvejelser om, hvor det vil være fordelagtigt at udvikle mere sammenhængende natur og skovrejsning.

Treparten noterer sig derudover, at arbejdet med forundersøgelse af genetablering af Kolindsund Sø på den inddæmmende del af Kolindsund foregår i statsligt regi.

Treparten vil også i 2026 og frem påbegynde arbejdet med skitser til skovrejsning, herunder områder med urørt skov. I forhold til koblingen mellem skovrejsning og grundvandsbeskyttelse afventer treparten færdiggørelsen af de kommende grundvandskort, samt efterfølgende politisk beslutning om grundvandsbeskyttelse.

Treparten noterer sig, at der på Djursland er lavet et forarbejde af vandværkerne. Dette arbejde vil, i det omfang der er overensstemmelse med den kommende nationale kortlægning og de kommende retningslinjer for grundvandsbeskyttelse, blive inddraget som en del af det samlede grundlag for trepartens videre arbejde med at vurdere mulighederne for at koble natur og skovrejsning med beskyttelsen af grundvandet. I dette arbejde vil også de områder, som i kommuneplanerne er udpeget som områder med ønsket skovrejsning, blive medtænkt og kunne komme i spil.

Treparten forventer, at der fra statslig side tilvejebringes kompensations- og støtteordninger for at skabe progression i arbejdet, ligesom forventningen er, at der fra statslig side ikke kommer til at opstå barrierer for projekternes realisering.

Treparten vil i fællesskab arbejde for, at det grønne trepartsarbejde bliver en stor succes for naturen, klimaet, havmiljøet og landbrugserhvervets fremtid.